

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 41/2026
28.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Мирољуба Томића, Слободана Велисављевића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Јелене Жикић, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.857/25 од 20.06.2025. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр.585/25 од 22.10.2025. године, у седници већа одржаној дана 28. јануара 2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Јелене Жикић, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.857/25 од 20.06.2025. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр.585/25 од 22.10.2025. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К бр.857/25 од 20.06.2025. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци, те кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од једне године, након чега је окривљени применом одредаба чланова 60. и 63. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и четири месеца, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 05.05.2025. године до 20.06.2025. године. Истовремено, окривљени је осуђен и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико је не плати

у том року, суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 87. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, и то 3,88 грама опојне дроге „амфетамин“ и 0,22 грама опојне дроге „канабис“ у виду ручно направљене цигарете, а на основу члана 264. став 4. ЗКП, окривљени је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка и паушала, те одређено да исти падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр.585/25 од 22.10.2025. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Јелене Жикић, а пресуда Првог основног суда у Београду К бр.857/25 од 20.06.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Јелена Жикић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, не наводећи конкретно о којој повреди закона се ради, с тим што из образложења произилази да бранилац указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или тако што ће „изменити одлуку о кривичној санкцији, а новчану казну укинути“.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да се побијане пресуде заснивају на доказу на ком се по закону не могу заснивати, и то на претресу стана који је извршен без законите судске наредбе у односу на окривљеног, обзиром да је наредба за претрес стана постојала на име ББ, а не на окривљеног АА, који се у стану затекао као гост. Према ставу браниоца, претрес је извршен супротно члану 160. ЗКП и члану 158. ЗКП, обзиром да полиција само изузетно може ући и претресати стан без наредбе суда, с тим што има обавезу да о таквом претресу поднесе извештај судији за претходни поступак.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд није могао прихватити као основане, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је дежурни судија за претходни поступак Вишег суда у Београду дана 29.04.2025. године издао наредбу Кпп. Пов.бр.656/25 од 29.04.2025. године да се изврши претрес стана и других просторија у улици ... број ..., стан број ..., које користи осумњичени ББ, на основу одредаба чланова 155, 156. и 157. ЗКП, а у наредби је наведено да се претресање обавља у циљу проналаска трагова кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, те да ће претресање наведеног стана обавити овлашћена службена лица МУП-а РС, ПС Нови Београд без присуства заменика јавног тужиоца, најкасније у року од 8 дана до дана издавања наредбе.

Из записника о претресању стана и других просторија од 05.05.2025. године произилази да је тог дана извршен претрес наведеног стана, да је наредба о претресању стана предата држаоцу стана - окривљеном АА, сходно одредби члана 156. став 1. ЗКП, констатовано је да је окривљени поучен о праву да узме адвоката, односно браниоца који може присуствовати претресању, те да није захтевао присуство адвоката, као да су претресању стана и других просторија присуствовали пунолетни грађани као сведоци, и то ВВ и ГГ, да је претресање започело 05.05.2025. године у 12,00 часова и завршено у 14,30 часова. Овај записник потписали су овлашћено службено лице, записничар, држалац стана – окривљени АА и пунолетни сведоци, те констатовано да нико није имао примедби на овако сачињен записник.

Одредбом члана 155. став 1. ЗКП је прописано да на образложени захтев јавног тужиоца претресање наређује суд, а ставом 2. истог члана је прописано шта све наредба о претресању мора да садржи, док је ставом 3. прописано да ће претресање из става 1. овог члана започети најкасније у року од осам дана од дана издавања наредбе, а ако не започне у наведеном року, претресање се не може предузети и наредба ће се вратити суду. Одредбом члана 156. ЗКП су прописане претпоставке за претресање, док је чланом 157. ЗКП, прописан поступак претресања.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те стање у списима предмета, то по оцени Врховног суда наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП нису основани, имајући у виду да је претресање стана у улици ... број .. извршено на основу наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Београду Кпп. Пов. бр.656/25 од 29.04.2025. године, те да је извршено у потпуности у складу са одредбом чланова 156. и 157. ЗКП. При томе чињеница да је наредба о претресању наведеног стана гласила на име осумњиченог ББ који има пријављено пребивалиште у улици ... број ..., стан број ..., није од значаја, обзиром да је фактички држалац стана критичном приликом био окривљени АА, који је овај стан изнајмио од ББ.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем се указује да су нижестепене пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, одбијен је као неоснован.

Исти захтев у осталом делу одбачен је као недозвољен, односно због тога што нема законом прописан садржај.

Наиме, у осталом делу захтева бранилац указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и с тим у вези наводи да

првостепени суд у побиијаној пресуди није изнео јасне разлоге због чега је одбацио могућност да предмети пронађени у стану приликом претреса не припадају окривљеном, већ неком другом лицу, те на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду члана 440 ЗКП, указивањем да нема непосредних доказа да је управо окривљени извршио радњу држања опојне дроге и муниције која је пронађена у стану приликом претресања.

Бранилац окривљеног у образложењу захтева указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, међутим не наводи у чему се ова повреда састоји, већ с тим у вези указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду члана 440. ЗКП истицањем да је суд окривљеног огласио кривим и поред тога што објективни елемент кривичног дела (држање) није доказан ван разумне сумње. Надаље, бранилац полемиче са оценом веродостојности признања окривљеног и с тим у вези наводи да суд није смео да се ослони искључиво на признање окривљеног приликом доношења одлуке и да је признање у конкретном случају био једини директни доказ који окривљеног повезује са пронађеним предметима, на којин начин је нарушено начело *in dubio pro reo*, јер је суд „радије поверовао само инкриминишућој изјави него недостатку објективних доказа”.

Поред тога, бранилац окривљеног у образложењу захтева истиче и да у конкретном случају суд није применио одредбу члана 56. КЗ о ублажавању казне испод законом прописаног минимума, и поред постојања нарочито олакшавајућих околности на страни окривљеног, као и да је у конкретном случају изрицање новчане казне упитно, имајући у виду имовинско стање окривљеног, а којим наводима указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како све наведене повреде закона у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

Најзад, бранилац у образложењу захтева истиче и да је у предметном кривичном поступку дошло до ускраћивања права окривљеног на правично суђење, гарантованог чланом 32. Устава РС и чланом 6. Европске конвенције о људским правима, међутим имајући у виду да бранилац окривљеног уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, како је то прописано одредбом члана 484. ЗКП, то је Врховни суд нашао да у погледу ове повреде захтев за заштиту законитости нема законом прописан садржај, те је у овом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484, 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен и због тога што нема законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

Снежана Меденица, с.р.

Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић